

beskatning end udbetalt udbytte. Dette princip findes ved den ordinære indkomstskat udtrykt i reglen om nedsættelse i skatten for henlæggelser til reserver og gennemføres ved den overordentlige indkomstskat på den måde, at udbyttet beskattes 50 pct. højere end henlæggelserne. Endvidere tages der som nævnt ved beregningen af den overordentlige skat hensyn til reserverne, idet disse i et vist omfang kan lægges til aktiekapitalen ved beregningen af det forholdstal, der bestemmer skatteprocenten. Princippet synes således stærkest og mest konsekvent gennemført ved den overordentlige beskatning.

Dette princip, som gennem en forstærkning af beskatningen af den del af indkomsten, der udbetales som aktieudbytte, søger at animere til den størst mulige konsolidering, krydses imidlertid til en vis grad af et andet hensyn, som ligeledes har fundet udtryk i de nugældende beskatningsregler, nemlig en bestræbelse for at afsvække den dobbeltbeskatning, som anses at opstå, når en beskatning sættes ind først mod hele indkomsten på selskabets hånd og derefter på aktionærens hånd mod den del af samme indkomst, der udbetales som udbytte. Dette hensyn er ved den ordinære indkomstbeskatning varetaget ved indrømmelsen af et skattefrit fradrag i selskabets indkomst på 5 pct. af aktiekapitalen og ved den overordentlige skat på den måde, at udbytterate ikke skal beregnes, når udbyttet er mindre end 5 pct. af aktiekapitalen m. v. Sidstnævnte regel medfører ganske vist blot, at der i stedet beregnes restrate også af det udbetalte udbytte, men da restraten jo er lavere end udbytteraten, gennemføres der dog altså en lempeligere beskatning, når udbytteudbetalingen er lav.

Et tredje dominerende princip er den progressive beskatning. Da selskabets indtægter bl. a. er afhængige af den i selskabet investerede kapital, kan man ikke, som for personers vedkommende, uden videre lade progressionen bestemmes af indtægtens absolutte størrelse, men man må — hvis en progression overhovedet skal anvendes — også tage hensyn til den investerede kapitalens størrelse. Skattelovskommissionen har (bemærkningerne til kommissionsudkastet side 103 ff.) fremført forskellige indvendinger mod princippet om progressiv beskatning af aktieselskaber, således som dette princip er gennemført i den gældende lovgivning. Det anføres, at systemet — for den ordinære indkomstskats vedkommende udelukkende og for den overordentlige skats vedkommende i overvejende grad — kun regner med den kapitalinvestering, der har fundet udtryk i aktiekapitalen, uanset at den investering, der finder sted gennem oplæg af reser-

ver, i ligeså høj grad som aktiekapitalen øver sin indflydelse på selskabets indtjeningssevne. Hertil kommer, at man, når den nominelle aktiekapital er afgørende for skatteberegningen, kan forvente, at aktiekapitalens størrelse i de enkelte selskaber vil blive fastsat under hensyn til, hvad der skattemæssigt betaler sig bedst.

En progressiv beskatning, der opererede med forholdet mellem indkomsten og hele den investerede kapital som bestemmende for beskatningsprocenten, ville imidlertid også rumme store betænkeligheder, idet den i udpræget grad ville begunstige de ældre og velkonsoliderede selskaber på de nystartede foretagenders bekostning. Efter kommissionens opfattelse er den progressive beskatning derfor i det hele uegnet som beskatningsform for aktieselskaber og lignende selskaber med begrænset ansvar, der arbejder på basis af en ved deltagernes indskud og ved oplæg af indtjeningen tilvejebragt kapital. I denne forbindelse anføres det også, at denne beskatningsform sjældent forekommer i andre lande og i enkelte lande, hvor den har forekommet, således som i Sverige, nu er opgivet til fordel for en proportional beskatning.

Skattelovskommissionen har derfor ved kommissionsudkastets §§ 41—43 foreslået selskabsbeskatningen ændret på principiel og afgørende vis. Man har herved tilstræbt at opnå en stærkt påkrævet forenkling og rationalisering af selskabsbeskatningen, også derved, at den siden 1940 gældende overordentlige beskatning indarbejdes i den ordinære beskatning, således at man ikke vedblivende skal arbejde med 2 sæt lovregler.

Det af kommissionen foreslåede system omfatter dels en almindelig indkomstskat, som skulle svares af selskabets samlede skattepligtige indkomst uden hensyn til, hvorledes denne blev anvendt, dels en særlig udbytteskat af det af selskabet udbetalte udbytte. Medens indkomstskatten skulle være proportional, skulle udbytteskatten beregnes efter en progressiv skala, idet progressionen skulle bestemmes af det procentvise forhold mellem udbyttet og den skattepligtige indkomst; der var dog foreslået visse begrænsninger i udbyttebeskatningen.

Den ved nærværende lovforslag foreslåede aktieselskabsbeskatning er opbygget på samme måde som skattelovskommissionens forslag, forsåvidt som den ligesom kommissionsudkastet kun opererer med 2 skatter: en indkomstskat og en udbytteskat. I modsætning til, hvad der gælder efter kommissionsudkastet, foreslås imidlertid begge skatter gjort proportionale. Når man har opgivet den progressive udbyttebeskatning, skyldes det dels ønsket om på dette punkt at opnå en yderligere